

EL SANT PATRÓ DELS CERVESERS

Josep Maria Babí Guimerà

En l'anterior número de la revista de l'Arxiu (81, desembre 2021) s'explicava l'elaboració a la Vall de can Masdeu, d'una cervesa ecològica feta amb llúpol conreat a la finca, aigua natural de les mines que la travessen i feta la cocció amb un forn de llenya.

Els autors, els nostres companys i no obstant amics, l'Arnaldo Gil i l'Antonio Silva componen el nucli dur del CTC (Comitè Tècnic Cultural, encara que males llengües ho identifiquen com a *Comitè Tècnic Cerveser*), que els caps de setmana realitza sortides a la recerca d'elements perduts, amagats o oblidats, tant a Collserola com a la trama urbana (avions, fites, fonts, registres d'antigues mines d'aigua, masies, coves... fins i tot personatges singulars que freqüenten la solana) i que documenten abastament.

Aquestes expedicions acostumen a acabar amb un esmorzar a base de cansalada viada i cervesa en algun berenador o establiment digne de figurar en les guies gastronòmic-turístiques.

M'agrada llegir aquests escrits perquè sempre apunten coses que, per falta d'espai o perquè no fan falta pel desenvolupament del text, queden per una segona lectura.

Aquesta vegada el tema ha estat la cervesa. Navegant per internet i fent una recerca concreta (al final sabreu perquè), hem trobat un fet prou curiós que em ve de gust compartir amb vosaltres.

Doncs resulta que els cervesers tenen un Sant Patró, un venerable monjo que va néixer a Oudenaarde, Flandes (Bèlgica) allà per l'any 1040 (segle XI com si diguéssim). El seu pare era noble i era també un conegut cerveser a la regió. De jove va ser soldat, però mes endavant 'va veure la llum' i va ingressar com a novici a l'abadia benedictina de Sant Medard on mes tard va professar els hàbits i va arribar a monjo.

Anys més tard va ser nomenat bisbe de Soisson i amb 47 anys, edat en que va morir, ja havia complert els requisits que demanava l'Església Catòlica per ser nomenat sant. Però el monjo no estava lliure de dubtes i temptacions que feien trontollar la seva fe i determinació i va arribar a fugir del monestir en diverses ocasions abandonant obligacions i responsabilitats envers l'ordre religiosa a la que pertanyia. Diu la llegenda que, a la primera escapada, sent abat del monestir, va topar amb un llop que, cames ajudeu-me, el va obligar a tornar al monestir i més tard, sent ja bisbe, va tornar a intentar deixar terra per mig.

Mes endavant, però, si que va assolir el seu propòsit d'abandonar l'abadia però no per deixar els hàbits, si s

no per fundar un altre abadia, la de Sant Peter d'Oudenburg on va començar a ensinistrar-se en els quefers que amb el temps el farien famós: fer cervesa.

A l'Edat mitjana, la cervesa era un dels productes més importants dins l'alimentació de la societat i especialment del clergat que arribaven a fer-la servir per aliviar les llargues i dures jornades de dejuni de la Quaresma.

En aquells temps la salubritat de l'aigua brillava per la seva absència i era molt freqüent que la gent emmalaltís per beure aigua en males condicions procedents de rius, llacunes i estanys per les bacteries nocives que pogués contenir l'aigua. Aquest era un dels principals motius per els que la població consumia principalment vi o cervesa, tot i ser més propi de les classes riques i del clergat, faltaria més.

El nostre monjo va observar que precisament el clergat emmalaltia menys de l'estómac. Per aquest motiu, per això i directament, va adjudicar a la cervesa propietats sanadores sense en realitat no saber el perquè això succeïa i que en realitat passava per la introducció de l'aigua bullida al procés d'elaboració així com en el mètode de filtrat que feia servir cons de palla que permetia que la cervesa tingués menys impureses. Això, es diu, que ho va pensar mentre teixia les malles de palla pels ruscós de l'apiari de l'abadia. Per aquest motiu de vegades se'l representa envoltat d'abelles.

A la cervesa, doncs, la considerava un 'do de salut' i 'regal de la vida' i en va salvar moltes quan l'epidèmia de la pesta del segle XI.

Ja vellet, es va retirar a l'abadia que ell mateix va fundar a Oudenburg i morí l'any 1087.

Nomenat sant, les seves relíquies descansen a la seva abadia i la seva festa és el 8 de juliol encara que en el *Martirologi romà* consta com el 15 d'agost, i com a tot sant se li atribueixen diversos miracles, alguns d'ells estant ja mort (Diuen que quan la pesta rabiava i assolava Flandes, va sucuar un bastó en una caldera de braceig i que els que begueren d'aquell recipient es curaren de seguida).

Perdó! Què dieu? Ai, si! Que no he esmentat com es deia el monjo purificador del sant beuratge cerveser... Doncs tenia per nom, ni més ni menys que Arnaldo. Us sona el nom? Podria ser un avant-passat de l'Arnaldo Gil, amant de les sortides dominicals i visites a can Masdeu? Encara que no tenim els ADN per poder comparar, potser tenim un descendent de l'il·lustre monjo flamenc fabricant de cervesa, a Roquetes.

DONACIONS

ANTONI GONZÀLEZ CRISTÒFOL

Gràcies al nostre company Tòfol, que ha confiat en nosaltres i ens ha fet donació d'una màquina d'escriure antiga, la qual el va acompanyar durant molts anys de la seva època d'estudiant

JUAN MANUEL CORIA

El nostre soci ha completat amb aquesta donació de negatius, aquella que ja va fer fa uns anys.

MARIA PADRÓ

Ens va portar un projector i una càmera de filmar en 8 i super 8 mm. Aquestes en bones condicions i que funcionen correctament, amplien així el nostre petit museu

